Posudek vedoucího bakalářské práce

Romana Hudecová

Přejmenování měst Ruské federace po politicky činných osobnostech 20. století

UVES, FFUK, 61 s. rkp. včetně přílohy

Bakalářská práce se věnuje jednomu z aspektů bolševického režimu v Rusku, kterým bylo masové přejmenovávání měst. Toto téma je součástí povinného předmětu Základní kategorie ruské kultury, avšak tam je pojednáno pouze rámcově, proto jsem uvítal zájem o hlubší zkoumání tohoto jevu v rámci absolventské práce. Posuzovaná práce obsahuje tři kapitoly; první se věnuje historickému kontextu přejmenovávání měst, druhá hlavním způsobům přejmenovávání, třetí přináší výčet měst, která byla přejmenována na počest politických představitelů bolševického režimu. Kromě úvodu, závěru a bibliografie práce jako přílohu obsahuje také výčet přejmenovaných měst v rámci Ruské federace (respektive RSFSR).

Téma nabízí celou řadu variant jeho zpracování, nicméně v podobě, v jaké je překládáno k obhajobě, je pouze přehledové a zdaleka není ani v jednom ze svých aspektů vyčerpáno. Každá z výše uvedených kapitol by mohla být pojata hlouběji a komplexněji, ve stávající podobě působí úryvkovitě a torzovitě. Autorka práce zcela rezignuje na problémový rozměr tématu a podává pouze faktografický výčet. Přitom téma vyvolává tolik otázek, ty však nejsou ani nastoleny, ani zodpovězeny. V práci se nedochází k žádným závěrům, proto by závěrečná část měla být nazvána spíše shrnutí než závěr.

Na práci si cením schopnost autorky obstarat si potřebnou literaturu a schopnost seriózně působící zdroje kombinovat s webovými stránkami jednotlivých měst, které zde slouží jako pramen. V práci zaznívá řada zajímavých faktů, téma je čtivé a aktuální. Od literatury je však také potřeba si zachovávat odstup, což se ne vždycky daří. Nezaznamenal jsem místa, kde by byly konfrontovány různé pohledy na jeden problém (což je příznakem absence kritického přístupu), naopak autorka z literatury přebírá vše včetně zcela odiózní bolševické rétoriky (s. 15) či nazývání územních zisků na úkor jiných států po válkách „teritoriálním vyrovnáním“ (s. 19 aj.).

Na druhou stranu, jak již bylo zmíněno výše, není téma ani zdaleka vyčerpáno. Uvádí autorka všechna přejmenovaná města? Kolik jich celkově bylo? Kolik z nich zazní v práci a proč jsou vybrána právě ta? Jaká byla situace s přejmenovávám v RSFSR ve srovnání s jiným republikami SSSR? V práci obě tato hlediska místy splývají, nejvíc asi na s. 17, kde se mimo RSFSR octl Tatarstán.

V práci nacházíme i věcné chyby. Rusko nepřejmenovalo Sankt-Petěrburg na Petrohrad v důsledku porážky v první světové válce, ale na jejím počátku (s. 9). Trockij a Kirov jsou různé causy: po Trockém se nejprve přejmenovávala města, pak byl vyhnán a zavražděn, zatímco Kirov byl nejprve zavražděn a pak se po něm přejmenovávala města (s. 11), svatý Petr není archanděl (s. 26), Stavropol je složenina, a nemá tudíž „dva významy“ (s. 29). Která „ztracená území“ začal SSSR po roce 1945 „získávat zpět pod svoji správu“ (s. 44)?!

Práce je velice nepečlivě zpracována, hýří překlepy, špatnými přepisy názvů a jmen, špatnou interpunkcí i gramatickými chybami. Chyby nacházíme i ve faktografii přejmenovávaných jmen, tedy v tabulce („Romanov-na-amuru“ je jen jedna z nich) (zvlášť jsem všechny údaje neprověřoval, takže se jedná pouze náhodný záchyt). Text je špatně formátován, nejhůře dopadly poznámky pod čarou, kde nalezneme různá písma, ledabylost i chyby. Jako filologové bychom měli umět psát a rozlišovat pomlčku a spojovník, ale to už zacházím ve svých nárocích příliš daleko.

Závěrem:

Bakalářská práce Romany Hudecové splňuje podmínky kladené na tento typ absolventské práce, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím stupněm dobře.

V Prahe 23. května 2022

doc. PhDr. Hanuš Nykl, Ph.D.